

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 503/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť P. N., K., zastúpeného advokátom JUDr. S. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 6/2005 a jeho rozsudkom z 26. októbra 2010 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 66/2006 a jeho uznesením z 27. septembra 2006, v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2008 a jeho uznesením z 9. septembra 2009 a v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2011 a jeho uznesením z 22. júna 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júla 2012 doručená sťažnosť P. N., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 6/2005 a jeho rozsudkom z 26. októbra 2010 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 66/2006 a jeho uznesením z 27. septembra 2006, v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2008 a jeho uznesením z 9. septembra 2009 a v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2011 a jeho uznesením z 22. júna 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 T 6/2005 z 10. marca 2006 uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 a 2 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov a pre jeho výkon bol zaradený do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie tak sťažovateľ, ako aj prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“). O týchto odvolaniach najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 1 To 66/2006 z 27. septembra 2006 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd následne rozsudkom sp. zn. 6 T 6/2005 z 27. novembra 2007 opäť uznal sťažovateľa vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 a 2 Trestného zákona.

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor krajskej prokuratúry odvolanie, o ktorom najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 To 3/2008 z 9. septembra 2009 rozhodol tak, že prvostupňový rozsudok opäť zrušil a vec vrátil krajskému súdu na konanie a rozhodnutie.

Z dôvodu viazanosti krajského súdu právnym názorom najvyššieho súdu prvostupňový súd napokon vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 6 T 6/2005 z 26. októbra

2010 tak, že sťažovateľa uznal vinným zo spáchania trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona. O odvolaní sťažovateľa proti tomuto rozhodnutiu najvyšší súd rozhodol tak, že ho uznesením sp. zn. 1 To 3/2011 z 22. júna 2011 zamietol.

Sťažovateľ uznesenie najvyššieho súdu napadol dovolaním, ktoré však najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Tdo V 2/2012 z 26. apríla 2012 odmietol.

Podľa názoru sťažovateľa postupom a rozsudkom krajského súdu a postupom a uzneseniami najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Porušenie základného práva na súdnu ochranu „sťažovateľ vidí v tom, že všeobecné súdy rozhodujúce o vine a treste... pri svojom rozhodovaní nerešpektovali procesné pravidlá a požiadavky kladené vnútroštátnym právom na obsah týchto rozhodnutí, konkrétne procesné požiadavky deklarované v ust. § 163 ods. 1 písm. d), § 168 ods. 1 Tr. poriadku, ako aj ust. § 176 ods. 1 písm. d, ods. 2 Tr. por., následkom čoho došlo napadnutými rozhodnutiami všeobecných súdov k popretiu zákonného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, do obsahu ktorého patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy... a teda právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením, nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu.“

Porušenie práva na spravodlivé súdne konanie „sťažovateľ vidí v tom, že všeobecné súdy rozhodujúce o vine a treste sťažovateľa nerešpektovali procesné pravidlá, deklarované v ust. § 163 ods. 1 písm. d), § 168 ods. 1 Tr. por., ako aj v ust. § 176 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por., týkajúce sa jeho štruktúry a obsahu, v dôsledku čoho bolo porušené právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia, keď v napadnutých rozhodnutiach všeobecných súdov absentovali konkrétne skutkové okolnosti, o ktoré sa výrok týchto rozhodnutí opiera ako

konkrétne dôkazy, v ktorých majú svoj základ skutkové a právne závery obsiahnuté v napadnutých rozhodnutiach“.

Sťažovateľ tvrdí, že „Uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 10. 3. 2006 (správne má byť 27. 9. 2006, pozn.), sp. zn.: 1 To 66/2006, zo dňa 9. 9. 2009, sp. zn.: 1 To 3/2008, zo dňa 22. 6. 2011, sp. zn.: 1 To 3/2011, ktorými rozhodol o vine a treste sťažovateľa a v nich prezentované, skutkové a právne závery, nie sú zlučiteľné s Ústavou a Dohovorom, z toho dôvodu, že tieto nie sú odôvodnené...“

... už prvé rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 10. 3. 2006 (správne má byť 27. 9. 2006, pozn.), sp. zn.: 1 To 66/2006, nerespektovalo procesné požiadavky týkajúce sa štruktúry odôvodňovania rozhodnutí všeobecných súdov, deklarovaných v ust. § 176 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por., keď najvyšší súd SR, rozhodujúci o odvolaní prokurátora proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, založil svoje skutkové zistenia a právne závery, v rozpore s obsahom produkovaných dôkazov. ...“

... skutkové zistenia týkajúce sa vzdialenosti streľby, ako aj jej mierenosti, ku ktorým došiel Najvyšší súd SR v napadnutom uznesení nielen, že nemajú oporu v produkovaných dôkazoch, ale sú v diametrálnom rozpore s ich obsahom, a preto nemôže obstať.

Z rovnakého dôvodu nemôžu obstať ani právne závery, ku ktorým došiel Najvyšší súd SR, na základe tohto ustáleného skutkového stavu veci, týkajúce sa formy zavinenia a v tejto súvislosti aj právnej kvalifikácie skutku.

Námietky sťažovateľa prezentované vo vzťahu k prvotnému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR (uznesenie zo dňa 10. 3. 2006 [správne má byť 27. 9. 2006, pozn.], sp. zn.: 1 To 66/2006), týkajúce sa svojvoľného rozhodovania, platia aj vo vzťahu ku chronologicky nasledujúcemu rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR (uznesenie, zo dňa 9. 9. 2009, sp. zn.: 1 To 3/2008), ktorým Najvyšší súd SR rozhodol o podanom odvolaní prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach tak, že zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach, z 27. 11. 2007, sp. zn.: 6 T 6/05. Jednoducho najvyšší súd SR v predmetnom rozhodnutí zopakoval argumentáciu týkajúcu sa skutkových zistení a právnych záverov, obsiahnutú v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (zo dňa 10. 7. 2006 [správne má byť 27. 9. 2006, pozn.], sp. zn.: 1 To 66/2006).

... skutkové zistenia, týkajúce sa postmortálneho správania sťažovateľa, ku ktorým dospel Najvyšší súd SR v napadnutom uznesení, nemajú oporu v produkovaných dôkazoch, ba dokonca sú v rozpore s obsahom relevantných dôkazov, konkrétne so zisteniami znalkyne z odboru psychológie.

Z uvedených dôvodov preto nemôže obstáť ani právny záver konajúceho súdu týkajúce sa formy zavinenia v konaní sťažovateľa a v tejto súvislosti ani právna kvalifikácia skutku, ktorý sa mu kladie za vinu. ...

Sťažovateľ je toho názoru, že napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov vykazujú znaky svojvoľného a arbitrárneho rozhodovania.

Svojvoľnosť rozhodnutia všeobecných súdov sťažovateľ vidí v tom, že všeobecné súdy v napadnutých rozhodnutiach dospeli ku skutkovým a právnym záverom, ktoré sú v rozpore s obsahom produkovaných dôkazov, a ktoré majú charakter kruciálnych dôkazov vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku, ktorý sa kladie sťažovateľovi za vinu, a teda vo vzťahu k rozhodnutiu o otázke viny a trestu; namietaný rozpor sa týka rozhodujúcich skutkových zistení, konkrétne vzdialenosti streľby, ako aj postmortálneho konania sťažovateľa.

Arbitrárnosť rozhodovania všeobecných súdov sťažovateľ vidí v tom, že všeobecné súdy v napadnutých rozhodnutiach sa vôbec nevysporiadali s relevantnou právnou argumentáciou obhajoby obsiahnutej v podaných odvolaniach a procesných stanoviskách k odvolaniam prokurátora, týkajúcej sa vzdialenosti streľby, mierenosti streľby, postmortálneho správania sťažovateľa, spôsobu nabíjania zbrane, ako aj polohy zbrane...

Sťažovateľ je toho názoru, že namietaným procesným postupom všeobecných súdov bolo popreté jeho právo na súdnu ochranu, garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie, garantované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a to ústavne nesúladným spôsobom.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky, v konaní vedenom pod sp. zn.: 1 To 66/2006, uznesením zo dňa 10. 3. 2006 (správne má byť 27. 9. 2006, pozn.), sp. zn.: 1 To 66/2006 porušil základné práva P. N., zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky, v konaní vedenom pod sp. zn.: 1 To 3/2008, uznesením zo dňa 9. 9. 2009, sp. zn.: 1 To 3/2008 porušil základné práva P. N., zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky, v konaní vedenom pod sp. zn.: 1 To 3/2011, uznesením zo dňa 22. 6. 2011, sp. zn.: 1 To 3/2011 porušil základné práva P. N., zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Krajský súd v Košiciach, v konaní vedenom pod sp. zn.: 6 T 6/2005, rozsudkom zo dňa 26. 10. 2010, sp. zn.: 6 T 6/2005 porušil základné práva P. N., zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 10. 03. 2006 (správne má byť 27. 9. 2006, pozn.), sp. zn.: 1 To 66/2006 sa zrušuje.

6. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 09. 09. 2009, sp. zn.: 1 To 3/2008 sa zrušuje.

7. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 22. 6. 2011, sp. zn.: 1 To 3/2011 sa zrušuje.

8. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, zo dňa 26. 10. 2010, sp. zn.: 6 T 6/2005 sa zrušuje a Krajskému súdu v Košiciach sa prikazuje, aby vo veci znovu konal.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť náhradu trov konania P. N., v sume 245,70 EUR... na účet jeho právneho zástupcu JUDr. S. R., do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 6/2005 a jeho rozsudkom z 26. októbra 2010 a postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 66/2006 a jeho uznesením z 27. septembra 2006, v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2008 a jeho uznesením z 9. septembra 2009 a v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2011 a jeho uznesením z 22. júna 2011, ku ktorému malo dôjsť svojvoľným a arbitrárnym rozhodovaním označených všeobecných súdov a neodôvodnenosťou ich rozhodnutí.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. K namietanému porušeniu práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 6/2005 a jeho rozsudkom z 26. októbra 2010

Pokiaľ ide o námietku porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie postupom krajského súdu ako prvostupňového súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 6/2005 a jeho rozsudkom z 26. októbra 2010, ústavný súd uvádza, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tých práv, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, neposkytuje iný všeobecný súd na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práv.

Ako vyplýva z obsahu sťažnosti, proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 T 6/2005 z 26. októbra 2010 podal sťažovateľ riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom rozhodoval najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2011 a rozhodol o ňom uznesením z 22. júna 2011. Najvyšší súd v rozsahu svojho preskúmavacieho oprávnenia ako druhostupňového súdu bol oprávnený a v podstate aj povinný v prípade zistenia zásahu prvostupňového súdu do základných práv a slobôd sťažovateľa týmto právam a slobodám poskytnúť ochranu.

Preto, vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (vo vzťahu k postupu a rozhodnutiu krajského súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 66/2006 a jeho uznesením z 27. septembra 2006 a v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2008 a jeho uznesením z 9. septembra 2009

Ústavný súd poznamenáva, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený

právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Ako vyplýva z obsahu sťažnosti a jej príloh, k zásahu do práv sťažovateľa malo dôjsť postupom najvyššieho súdu v konaniach, v ktorých sa rozhodovalo o odvolaniach strán trestného konania (prokurátora krajskej prokuratúry a v jednom prípade aj sťažovateľa) proti prvostupňovému meritórnemu rozhodnutiu. Obe označené odvolacie konania boli ako celok skončené vydaním druhostupňových rozhodnutí, t. j. uznesení sp. zn. 1 To 66/2006 z 27. septembra 2006 a sp. zn. 1 To 3/2008 z 9. septembra 2009. Dňom vydania uvedených rozhodnutí tieto nadobudli právoplatnosť [§ 140 ods. 1 písm. a) zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorým sa konanie riadilo]. Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 66/2006 z 27. septembra 2006 bolo sťažovateľovi doručené 31. októbra 2006 (takisto ako jeho obhajcovi) a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 3/2008 bolo sťažovateľovi doručené 20. októbra 2009 (jeho obhajcovi 1. októbra 2009). Od uvedených dátumov (sťažovateľ a jeho obhajca sa dozvedeli o prípadnom porušení základných práv a slobôd) mu začala plynúť zákonom ustanovená dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola podaná až v mesiaci júl 2012, ústavný súd nemal žiadnu pochybnosť o tom, že lehota na podanie sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde vo vzťahu k postupu a rozhodnutiam najvyššieho súdu vydaným v konaniach vedených pod sp. zn. 1 To 66/2006 a sp. zn. 1 To 3/2008 sťažovateľovi uplynula pred jej podaním.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie postupom najvyššieho súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 1 To 66/2006 a sp. zn. 1 To 3/2008 a jeho uzneseniami z 27. septembra 2006 a z 9. septembra 2009 odmietol už po jej predbežnom prerokovaní ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

3. K namietanému porušeniu práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2011 a jeho uznesením z 22. júna 2011

Vo vzťahu k označenému postupu a rozhodnutiu najvyššieho súdu ústavný súd považoval lehotu na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy pre porušenie základných práv a slobôd za zachovanú, a to vzhľadom na judikatúru ústavného súdu reflektujúcu rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53, 54), ktorá v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania (v tomto prípade z dôvodu nesplnenia podmienok dovolania) garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010, III. ÚS 81/2012), samozrejme, za predpokladu, že sťažnosť bola podaná v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu.

Avšak sťažnosť sťažovateľa v tejto časti je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Uvedené sa vzťahuje na všetky typy konaní pred všeobecnými súdmi. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Napadnutým uznesením sp. zn. 1 To 3/2011 z 22. júna 2011 najvyšší súd podľa § 256 Trestného poriadku zamietol odvolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 T 6/2005 z 26. októbra 2010, ktorým bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd okrem iného uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe podaného odvolania obžalovaného podľa § 254 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom zistil, že krajský súd rozhodol o jeho vine správne a v súlade so zákonom, keď v intenciách predchádzajúceho uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. septembra 2006, sp. zn. 1 To 66/2006, a zo dňa 9. septembra 2009, sp. zn. 1 To 3/2008, opätovne náležite vyhodnotil všetky dostupné a potrebné dôkazy v zmysle § 2 ods. 6 Tr. por. a dospel tak k úplným a správnym skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania.

Najvyšší súd si preto v celom rozsahu osvojil skutkové závery prvostupňového súdu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predmetný skutok sa stal tak, ako to správne zistil a ustálil na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd a tento skutok nepochybne spáchal práve obžalovaný P. N.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že najvyšší súd vo vyššie citovanom ostatnom uznesení vyslovil svoj právny názor, ktorý prvostupňový súd v celom rozsahu rešpektoval a po náležitom a správnom zistení skutkového stavu veci, právne kvalifikoval konanie obžalovaného P. N. ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, nemá voči skutkovým a právnym záverom prvostupňového krajského súdu žiadne výhrady a pripomienky.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam obžalovaného treba uviesť, že na tieto už vo svojej podstate reagoval najvyšší súd v predchádzajúcich svojich uzneseniach, ktorými zrušil pôvodné rozsudky krajského súdu (zo dňa 10. marca 2006, sp. zn. 6 T 6/05, a zo dňa

27. novembra 2007, sp. zn. 6 T 6/05) a vyslovil v nich právny názor vo vzťahu k právnej kvalifikácii konania obžalovaného, ktorým je pre prvostupňový súd záväzný. Pre úplnosť treba zdôrazniť, že krajský súd pri ustálení viny obžalovaného správne vychádzal z viacerých skutočností a nepochybniteľných dôkazov, ktoré vyplynuli z výsledkov vykonaného dokazovania a na ktoré už upriamil pozornosť odvolací súd v predchádzajúcich rozhodnutiach.

Vykonaným dokazovaním v predmetnej trestnej veci bolo nepochybne preukázané, že obžalovaný vystrelil na poškodeného S... R... zo vzdialenosti 1, 65 až 3 metrov, pričom streľba z funkčnej zbrane z takejto blízkej vzdialenosti a zasiahnutie jeho hlavy (životne dôležitých orgánov) vystrelenou strelou, už sama osebe nasvedčuje na úmysel obžalovaného spôsobiť poškodenému smrteľné zranenie. Obhajoba obžalovaného, založená na tvrdení, že poškodeného chcel iba vystrašiť v danom prípade nemôže obstáť, pretože v takomto prípade, ak by mal úmysel použiť strelnú zbraň iba na výstrahu nič mu nebránilo, aby vystrelil ďalej od jeho tela do voľného priestoru, alebo do vzduchu a nie priamo ho zasiahnuť z krátkej vzdialenosti do hlavy. Samozrejme o neprípustnosti a krajnej nevhodnosti aj takého použitia strelnej zbrane nie je možné vôbec polemizovať.

V danej súvislosti treba zdôrazniť, že uvedený rozsah vzdialenosti streľby voči poškodenému ustálil krajský súd už aj vo svojich vyššie citovaných odsudzujúcich rozsudkoch, keď na základe výsledkov vykonaného dokazovania nemal v tomto smere žiadne pochybnosti.

Na úmysel obžalovaného nepochybne nasvedčuje aj samotné konanie a reakcie obžalovaného na spáchaný čin, jeho výroky o spôsobení smrteľného poranenia poškodenému, ako aj jeho celkom racionálne, a z pohľadu páchatel'a úmyselného trestného činu logické, konanie súvisiace so zakrývaním stôp svojho činu v súčinnosti s ostatnými prítomnými osobami, na ktorú činnosť ich chladnokrvne navádzal. Svedkovia M... M... a F... O..., ktorí sa v inkriminovanom čase nachádzali spolu s obžalovaným na mieste činu, zhodne opakovane potvrdili, že bol to práve obžalovaný, ktorý navrhol zakopanie tela poškodeného, pričom privolanie pomoci, resp. oznámenie činu polícii rezolútne odmietol.

Obžalovaný mal motív k svojmu činu, jeho konanie nebolo iba akési samovoľné konanie, ale bezprostredne pred výstrelom došlo ku konfliktnej situácii medzi ním a poškodeným... Aj podľa vyjadrenia svedka F... O... obžalovaný s poškodeným na seba

pokrikovali, „P. (N.) bol naštvaný, že sa S... (R...) rozkrikuje pri jeho chate“. Toto potvrdil napokon aj sám obžalovaný, keď uviedol, že ho poškodený krátko pred činom podpíchl slovami „...lenivec, pod' aj ty na drevo...“. Svoje konanie popísal obžalovaný aj za prítomnosti svedkov - príslušníkov polície F... K..., M... S... a M... G... v krátkom čase po čine. Neexistuje žiadne rozumné a logické vysvetlenie, z akého dôvodu by obžalovaný pri týchto vyjadreniach nehovoril pravdu alebo úmyselne konfabuloval.

Všetky tieto skutočnosti spolu so všetkými ďalšími preukázanými okolnosťami prípadu, podľa názoru najvyššieho súdu, poskytujú dostatok objektívnych a ničím nespochybniteľných dôkazov pre záver, že obžalovaný P. N. musel byť s následkom svojho konania prinajmenšom uzročený, a teda konal v úmysle spôsobiť poškodenému smrteľné poranenie, ku ktorému následku jeho zavinením došlo.»

Pretože najvyšší súd vo svojom rozhodnutí poukázal aj na predošlé rozhodnutia vydané v trestnej veci sťažovateľa, ústavný súd považoval za žiaduce uviesť podstatné časti predošlých rozhodnutí.

V odôvodnení rozsudku sp. zn. 6 T 6/2005 z 26. októbra 2010 krajský súd uviedol, ktoré dôkazy boli v trestnom konaní vykonané, čo obsahovali a aké závery z nich vyplynuli. Išlo predovšetkým o výsluch sťažovateľa (resp. jeho vyjadrenia k jednotlivým vykonaným dôkazom), výsluchy svedkov, znalecké dokazovanie a následné výsluchy súdnych znalcov, ako aj o dokazovanie listinnými dôkazmi. Čo sa týka právnej kvalifikácie skutku, prvostupňový súd poukázal na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 66/2006 z 27. septembra 2006 a sp. zn. 1 To 3/2008 z 9. septembra 2009 a na svoju viazanosť právnym názorom vysloveným odvolacím súdom, preto sťažovateľa uznal vinným zo spáchania trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona.

Najvyšší súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 1 To 66/2006 z 27. septembra 2006, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 6 T 6/2005 z 10. marca 2006, uviedol, že *«k predmetnému skutku došlo za situácie, keď všetci aktéri sa nachádzali pod vplyvom alkoholických nápojov, pričom medzi obžalovaným a poškodeným došlo k menšiemu slovnému nedorozumeniu. Za situácie, keď obžalovaný sedel na dreve, a držal v ruke pištoľ*

z tejto vystrelil na poškodeného podľa záverov znalcov zo vzdialenosti 1,65 metra až 3 metre. Už táto samotná skutočnosť by skôr nasvedčovala na úmysel obžalovaného spôsobiť poškodenému smrteľné poranenia, pretože použitie strelnej zbrane z takejto malej vzdialenosti a zasiahnutie hlavy poškodeného na takýto záver jednoznačne nasvedčuje. Na tomto konštatovaní nič nemení ani skutočnosť, že poškodený sa v dôsledku svojej opilosti mal tackať, pretože obžalovaný mu mieril a aj zasiahol do hlavy, čím mu spôsobil poranenie, ktoré bezprostredne viedlo k jeho smrti. Na tomto mieste treba zdôrazniť, že ak by mala byť pravdivá obhajoba obžalovaného, že streľbou chcel poškodeného iba „vystrašiť“, tak potom je nevysvetliteľné, prečo streľbu mieril na hlavu poškodeného, pretože na postrašenie stačilo vystreliť ďalej od jeho tela, prípadne na nižšie oblasti tela poškodeného.

Za rozhodujúcu z hľadiska posúdenia formy zavinenia obžalovaného, však najvyšší súd považuje skutočnosť vyplývajúcu so záverov znaleckého posudku znalca z odboru balistiky. V danom prípade išlo totiž o samonabíjaciu zbraň (plynovú pištoľ), slúžiacu na vystreľovanie chemicky dráždivých alebo paralyzujúcich látok a pyrotechnických zloží. Na zbrani chýbala matica, a preto je možné do zbrane použiť celoplášťové strely, pričom expertíznym skúmaním bola vylúčená možnosť samovoľného výstrelu z predmetnej pištole.

V inkriminovanom čase obžalovaný však pri rozhodujúcej smrtiacej streľbe vložil do hlavne streľbu z pištoľového náboja kalibru 7,65 mm Browning a do nábojovej komory poplašnú nábojku. Práve túto okolnosť podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd pri ustálení skutkového deja výrazne nedocenil a nezaoberal sa ňou dôsledne ani pri odôvodňovaní svojich skutkových a právnych záverov. Treba zdôrazniť, že ak by úmysel obžalovaného totiž smeroval skutočne len k vystrašeniu poškodeného, nebolo v žiadnom prípade potrebné a zároveň nevyhnutné takýmto spôsobom manipulovať so zbraňou a takto ju nabíjať. Zároveň treba zdôrazniť, že podľa záverov znalca, vzhľadom na vôľu strely vo vývrte hlavne, streľba z nej bola možná len v smere od vodorovnej roviny až po zvislú, čo znamená, že ak páchatel chcel vystreliť do výšky hlavy poškodeného, musel zaujať spôsob streľby v sede na miernom svahu, pretože v inej polohe strelca by došlo k vypadnutiu strely z hlavne zbrane.

Krajský súd sa podľa názoru najvyššieho súdu vyššie uvedenými okolnosťami pri svojom rozhodovaní dôsledne a dostatočne nezaoberal, a preto v konečnom dôsledku

rozhodol v predmetnej veci na základe nedostatočne zistených a objasnených skutkových okolností prípadu. Navyše pri úvahách o použitej právnej kvalifikácii sa obmedzil iba na hodnotenie okolností z pohľadu obhajoby prednášanej obžalovaným a na druhej strane sa dostatočným spôsobom nezaoberal vyššie naznačenými rozhodujúcimi okolnosťami týkajúcimi sa spôsobu strelby z predmetnej zbrane, spôsobu a potreby jej nabíjania, ako aj vzdialenosti, z ktorej obžalovaný na poškodeného strieľal. Za nedostatok rozhodovania krajského súdu považuje odvolací súd aj skutočnosť, že tento sa vôbec nezaoberal správaním sa obžalovaného po spáchaní činu, jeho jednoznačnou snahou zakryť všetky stopy po čine zakopaním mŕtvoľy poškodeného a navádzaním v tomto smere aj ďalších spoluobžalovaných na takéto konanie, ako i absenciou akéhokoľvek prejavu ľútosti obžalovaného nad spáchaným činom a usmrtením poškodeného, bez akéhokoľvek verbálneho prejavu v tom smere, že išlo o nešťastnú náhodu.»

V odôvodnení uznesenia sp. zn. 1 To 3/2008 z 9. septembra 2009, ktorým bol zrušený v poradí druhý rozsudok krajského súdu sp. zn. 6 T 6/2005 z 27. novembra 2007, najvyšší súd uviedol:

„... je potrebné uviesť, že prvostupňový súd vykonal síce vo veci rozsiahle dokazovanie, avšak vyvodil z neho nesprávne skutkové aj právne závery.

Na základe vykonaného dokazovania je nesporné, že to bol práve obžalovaný P. N., kto výstrelom z pištole usmrtil poškodeného S... R... Vyplýva to tak z výpovedí samotného obžalovaného ako aj z výpovedí spoluobžalovaných F... O... a M... M... a svedka R... R...

Úlohou súdu tak bolo vyriešiť otázku subjektívnej stránky konania obžalovaného, teda či konal v úmysle usmrtiť poškodeného alebo či išlo z jeho strany o nedbanlivostné konanie.

Je treba súhlasiť s argumentmi prokurátora v podanom odvolaní, že konanie obžalovaného vykazuje na základe doposiaľ vykonaného dokazovania znaky úmyselného trestného činu.

Obžalovaný P. N. vystrelil na poškodeného S... R... z plynovej pištole, ktorej bol vlastníkom a ktorú mal nelegálne upravenú tak, že bola spôsobilá vystreliť ostrý náboj. Táto skutočnosť bola obžalovanému z predchádzajúceho obdobia dobre známa a nakoniec aj pred samotným skutkom obžalovaný spoločne so spoluobžalovanými z predmetnej pištole

strieľali na terč. Pred samotným výstrelom musel obžalovaný vykonať viacero úkonov a to, nabiť zbraň poplašným nábojom do nábojovej komory a do hlavne spredu vsunúť ostrý náboj kal. 7,65 mm, pričom pištoľ musel držať minimálne vo vodorovnej polohe, aby náboj nevypadol.

Na poškodeného vystrelil obžalovaný z veľmi krátkej vzdialenosti 1,65 až 3 metre a neobstojí jeho obhajoba v tom smere, že tohto chcel iba postrašiť, pretože v takomto prípade mohol použiť iba poplašný náboj, resp. mohol v krajnom prípade z takejto vzdialenosti mieriť spoľahlivo mimo tela poškodeného.

Neobstojí ani argumentácia alkoholickým opojením obžalovaného. Z výpovedí spoluobžalovaných a svedka R... je síce zrejmé, že na chate sa v kritickom čase vo veľkej miere požívali alkoholické nápoje (s výnimkou svedka R... R..., ktorý nepil alkoholické nápoje), avšak aj z týchto výpovedí aj z objektívnych meraní prístrojom je zrejmé, že práve obžalovaný bol v čase skutku pod najmenším vplyvom alkoholu, ktorého hladina nebola nijako zvlášť významná.

Taktiež bezprostredná reakcia obžalovaného po výstrele na poškodeného a správanie sa po skutku nenasvedčujú tomu, že by na poškodeného vystrelil neúmyselne a bol zhrozený z následku svojho konania. Spoluobžalovaný M... M... vo svojej výpovedi zo dňa 14. júla 2005, č. l. 192 uviedol, že po výstrele na poškodeného spoluobžalovaný F... O... skúšal tomuto tep na ruke a aj na krku a obžalovaný N. na to reagoval slovami: „však nevidíš, veď má vystrelený mozog“. Následne na naliehanie obžalovaného N. mu spoluobžalovaní M... a O... pomohli telo poškodeného zakopať a miesto zamaskovať. V tej istej výpovedi uviedol spoluobžalovaný M..., že na otázku otca obžalovaného N. , čo urobil S... (poškodený R...) mu tento odpovedal lakonicky, „strelil som mu do hlavy“.

Rovnako tak spoluobžalovaný F... O... vo svojej výpovedi zo 14. júla 2005, č. l. 199 uviedol, že keď sa snažil po výstrele nahmatať poškodenému tep, obžalovaný N. reagoval slovami: „čo si..., nevidíš, že má vystrelený mozog?“.

Po skutku obžalovaný N. presvedčil spoluobžalovaných M... a O..., aby vec nenahlásili polícii, ale telo poškodeného zakopali a miesto zamaskovali.

Celkom neadekvátnym spôsobom sa prvostupňový súd vyrovnal s výpovedami svedkov F... K... (v tom čase riaditeľ odboru všeobecnej kriminality) a M... S... a M... G... (v to čase obaja vo funkcii staršieho referenta operatívneho oddelenia odboru všeobecnej

kriminality), ktorí odvážali po šetrení na mieste činu obžalovaného na oddelenie a pred nimi mal povedať, že poškodeného R... zastrelil úmyselne, lebo ho už dlhší čas klamal. Dokonca po zakopaní tela poškodeného mal obžalovaný na mieste rozsypať sáčok s mletou kávou, aby telo nemohli vyňuchať policajní psi. Aj keď uvedení svedkovia samozrejme neboli priamymi svedkami udalostí pri usmrtení poškodeného, ich výpovede nie je možné nebrať do úvahy.

Všetky vyššie uvedené skutočnosti nenasvedčujú tomu, že by obžalovaný N. bol po skutku v šoku z takého vážneho následku svojho konania (ak by sa ho dopustil nedbanlivostným konaním), ale naopak, konal premyslene a racionálne, pričom dokázal navyše zmanipulovať aj ďalších dvoch zúčastnených, aby mu pomohli pri zahladzovaní stôp jeho trestného činu. Naopak, konanie obžalovaného po skutku nasvedčuje na jeho úmyselné konanie aj pri jeho spáchaní.»

Ústavný súd na tomto mieste poznamenáva, že v súvislosti so spôsobom odôvodnenia rozhodnutia, v rámci ktorého najvyšší súd odkazoval na iné, v tejto trestnej veci vydané rozhodnutia, považuje takýto spôsob formulovania odôvodnenia rozhodnutia z hľadiska jeho preskúmateľnosti za akceptovateľný, pretože obsah predchádzajúcich rozhodnutí bol dotknutým osobám dostupný jednak prostredníctvom ich oznámenia spôsobom ustanoveným Trestným poriadkom, ako aj prípadnou možnosťou nazretia do príslušného spisu (podobne napr. II. ÚS 131/08).

Ďalej je potrebné podotknúť, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd v zásade nie je skutkovým súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ak by malo ísť o dokazovanie, ktoré by malo nahradiť dokazovanie nevykonané všeobecnými súdmi. Taktiež ústavný súd nie je oprávnený vyhodnocovať dôkazy, ktoré boli vykonané v rámci trestného konania všeobecnými súdmi. Ústavný súd môže preskúmať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu iba z hľadiska už uvedených kritérií zjavnej neodôvodnenosti a arbitrárnosti.

Ústavný súd už judikoval (IV. ÚS 252/04), že právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných

právných noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neutržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktoré by popreli zmysel a podstatu na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnym názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Ústavný súd takisto judikoval (I. ÚS 67/06), že z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy vyplýva tiež zásada voľného hodnotenia dôkazov. Pokiaľ všeobecné súdy rešpektujú uvedené ústavné garancie (teda najmä čl. 46 až čl. 50 ústavy), ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s ich hodnotením sám nestotožňoval.

Ústavný súd zdôrazňuje, že v rámci poskytovania ochrany ústavnosti je povolaný korigovať výlučne len tie najextrémnejšie excesy, ktorých dôsledkom je porušenie ústavných alebo základných práv (napr. II. ÚS 195/08).

Z citovanej časti odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 3/2011 z 22. júna 2011 jednoznačne vyplýva, prečo druhostupňový súd odvolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu z 26. októbra 2010 zamietol, a teda prečo považoval tento rozsudok za správny. Uviedol skutočnosti, ktoré považoval v trestnom konaní za dokázané a aké právne závery z nich vyvodil. Presvedčivo argumentoval, prečo považoval konečnú právnu kvalifikáciu skutku, pre ktorý bol sťažovateľ trestne stíhaný, za správnu, a neopomenul uviesť, čo ho k tomuto presvedčeniu viedlo. Všetky jeho úsudky pritom vychádzali z dôkazov vykonaných v trestnom konaní.

Sťažovateľovu námietku, že závery najvyššieho súdu sú v rozpore s vykonanými dôkazmi, nemožno neakceptovať. Ústavný súd nie je oprávnený vyhodnocovať dôkazy vykonané všeobecnými súdmi, preto len zopakuje závery najvyššieho súdu vyplývajúce z jeho rozhodnutí. Čo sa týka vzdialenosti a mierenosti strelby sťažovateľa na poškodeného, tieto boli preukazované nielen znaleckými posudkami a výsluchmi súdnych znalcov, ale aj ohliadkou miesta činu, výsluchmi svedkov, previerkami ich výpovedí na mieste a rekonštrukciou. Z rozsudku krajského súdu z 26. októbra 2010 vyplýva, že súdni znalci z odboru balistika a súdneho lekárstva sa ohliadky miesta činu a rekonštrukcie osobne

zúčastnili. Zo samotných výpovedí znalcov a z ich znaleckých posudkov vyplýva, že vzdialenosť sťažovateľa od poškodeného v čase výstrelu bola stanovená na základe vykonanej rekonštrukcie a previerok výpovedí svedkov na mieste činu. Súdny znalec z odboru balistiky sa pri podaní posudku v otázke vzdialenosti sťažovateľa od poškodeného, pri streľbe oprel o závery rekonštrukcie. Súdny znalec z odboru súdneho lekárstva sa k tejto vzdialenosti vyjadril tak, že táto bola viac ako 50 cm až do vzdialenosti, pokiaľ siaha smrteľný ranivý účinok z tejto zbrane. Podstatným však bolo konštatovanie súdneho znalca z odboru súdneho lekárstva, že *„znázornená situácia svedkami pri rekonštrukcii dňa 3. 8. 2005 nie je v rozpore s pitevným nálezom“*. Ďalšou skutočnosťou, ktorú súdny znalec z odboru súdneho lekárstva uviedol, bolo to, že *„v momente výstrelu, pokiaľ by uhol mal zodpovedať zástrelu hlavy a strelnému kanálu v nej, musel byť poškodený naklonený ľavou stranou hlavy k ústiú pištole, z ktorej vystrelila zo sediacej polohy druhá osoba“*. Vzhľadom na uvedené nemožno teda prijať tvrdenie sťažovateľa, že vzdialenosť sťažovateľa od poškodeného pri výstrele bola najvyšším súdom stanovená (1,65 – 3 metre) v rozpore s dôkazmi.

Taktiež mierenosť zbraňou na oblasť hlavy poškodeného, aj keď súdny znalec ju presne stanoviť nemohol, vyplývala z iných vykonaných dôkazov. Išlo najmä o viaceré dôkazy, z ktorých v súhrne vyplynulo, že ak sťažovateľ chcel zasiahnuť poškodeného, musel byť v sediacej („čupiacej“) polohe, a to v konečnom dôsledku aj urobil, keďže v inej polohe by poškodeného nezasiahol vzhľadom na nutnosť držania zbrane vo výstreluschopnej polohe.

Napokon, najvyšší súd neopomenul skúmať ani otázku formy zavinenia sťažovateľa, ktorá bola podstatnou pre kvalifikáciu skutku ako trestného činu vraždy, a nie ublíženia na zdraví. Tu najvyšší súd znova vychádzal z v trestnom konaní vykonaných dôkazov (najmä z výpovedí svedkov), ktoré ho v celku doviedli k záveru, že správanie sťažovateľa pred, počas a po spáchaní skutku (správanie sa k poškodenému, úkony súvisiace s upotrebitelnosťou zbrane, poloha pri streľbe, správanie sa k svedkom udalosti po spáchaní činu, zakrývanie stôp a pod.) nasvedčuje jeho úmyslu poškodeného usmrtiť. Sťažovateľ na obranu v tejto súvislosti poukazoval iba znalecký posudok znalkyne z odboru psychológie

a na jej výsluch na hlavnom pojednávaní, avšak závery týchto dôkazov nemožno považovať za také, ktoré by boli absolútne popierali, resp. vyvracali možné úmyselné zavinenie sťažovateľa.

Podľa § 2 ods. 6 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Vzhľadom na citované ustanovenie všeobecnej súdy nemohli vykonané dôkazy hodnotiť iba samostatne, ale správne ich hodnotili aj v ich súhrne a zo súhrnu dôkazov, tak ako sú uvedené, nemožno považovať závery najvyššieho súdu za nelogické a za také, ktoré by boli v rozpore s vykonanými dôkazmi.

Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd sa vysporiadal s argumentmi dôležitými pre rozhodnutie o vine a treste sťažovateľa, dostatočným spôsobom uviedol dôvody, prečo bolo treba akceptovať v plnom rozsahu napadnutý rozsudok. Závery najvyššieho súdu neboli neodôvodnené a zjavne arbitrárne. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožnil so závermi najvyššieho súdu, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi označeným základným právom na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), resp. právom na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a namietaným postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 3/2011 a jeho uznesením z 22. júna 2011, odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola ako celok odmietnutá a rozhodovanie o ďalších požiadavkách sťažovateľa (zrušiť napadnuté rozhodnutia, vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie, priznať náhradu trov právneho zastúpenia) bolo podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo, bolo bez právneho dôvodu sa týmito zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2012